

Методичні рекомендації щодо викладання польської мови у 2024-2025 н.р.

Вивчення польської мови у 2024/2025 навчальному році здійснюватиметься за декількома Державними стандартами і типовими освітніми програмами:

- для учнів 1-4 класів за новим Державним стандартом початкової освіти, затвердженим Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року №87, Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О. Я. Савченко, і Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р. Б. Шияна, та навчальною програмою з польської мови та читання (складник типової освітньої програми) для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти навчанням українською мовою <http://surl.li/lufuj>; та навчальною програмою з польської мови та читання складник типової освітньої програми) для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою <http://surl.li/lufus>. Модельною навчальною програмою «Польська мова. 5-9 класи (початок вивчення з 1 класу)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Войцева О.А., Буцацька Т.Г.): <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSHpoetap.z.2022/Mod.navch.prohr.menshyn/Polska.mova.5-9.klpoch.vyvch.z.1.kl.ukl.Voytseva.Buchatska.14.07.pdf>;

- для учнів 5-6 класів польська мова може вивчатися як окремий предмет (мова національної меншини) або як друга іноземна мова, як факультатив, спецкурс чи курс за вибором. Польська мова вивчається в закладах загальної середньої освіти з навчанням українською мовою за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою КМУ від 30 вересня 2020 №898, Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОН 19 лютого 2021 року за № 235, та модельними навчальними програмами:

- Польська мова як мова національної меншини. 5-9 класи. Польська мова. 5–9 класи (початок вивчення з 5-го класу). (Мацькович М.Р., Калуські Томаш-Аркадіуш, Калуська Р.Ю.), що затверджена наказом МОН 795 від 12.07.2021 № року. <http://surl.li/llzvf>

- Друга іноземна мова. 5-6 класи. Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М., Мацькович М.Р., Глинюк Л.М., Браун Є.Л.). <http://surl.li/bgipy>

- для учнів 7-9 класів за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392, та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), розробленою на виконання Закону України «Про освіту» і затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 405, та навчальною програмою для учнів 5-9 класів загальноосвітніх закладів «Польська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням

українською мовою (початок вивчення з 1 класу». 5-9 класи. Наказ МОН від 07.06.2017 р. (<http://surl.li/eipzz>);

– навчальною програмою для учнів 5-9 класів загальноосвітніх закладів «Польська мова як друга іноземна у спеціалізованих школах з поглибленим вивченням іноземних мов та у закладах загальної середньої освіти (початок вивчення – з 5 класу». 5-9 класи. Наказ МОН від 24.11. 2017 р. №1539 (<http://znpu.org.ua/materialy-dydaktyczne/programy-nauczania/>).

– у 5-9 класах продовжуємо навчатись за програмою Program nauczania języka polskiego w klasach 5-9.(1 rok nauczania) Програма «Польська мова 5-9 кл» (як рідна у школах з українською мовою навчання) (укладачі Мацькович М.Р., Бугера Л.Д., Пришляк Л.А.).

- для учнів 10-11 класів за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392, Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464), та навчальною програмою для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів «Польська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (рівень стандарту) (початок навчання – з 1 класу). 10-11 класи», затвердженою наказом МОН від 23.10.2017 р. №1539 (<http://surl.li/euwig>).

Якщо ж факультативно, то можна використовувати Навчальну програму факультативного курсу з польської мови для 5-11 класів закладів загальної середньої освіти (авт. Глинюк Л. М.). - Висновок комісії з мов національних меншин Науково-методичної ради МОН України «Схвалено до використання у закладах загальної середньої освіти» (протокол №2 від 11 червня 2020 р. Лист ІМЗО №22.1/12- Г-348 від 12 червня 2020 р.). (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>).

Дозволяється використовувати підручники, що видані у поточному році та в попередні роки, враховуючи при цьому зміни в програмах. Щодо додаткової навчально-методичної літератури, то вчителі вільні в її виборі й можуть використовувати таку, що найкраще реалізує їхню методику навчання та компетентнісний потенціал предмета «Іноземні мови». Програма не обмежує самостійність та творчу ініціативу вчителів, передбачаючи гнучкість у виборі та розподілі навчального матеріалу відповідно до потреб учнів та обраних засобів навчання. Із переліком рекомендованої літератури можна ознайомитися на сайті Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua) та на сайті Інституту модернізації змісту освіти (www.imzo.gov.ua). Використання навчальних посібників, зошитів з друкованою основою, що доповнюють зміст підручників, є обов'язковим і може мати місце в освітньому процесі лише за умови дотримання вимог щодо уникнення перевантаження учнів та добровільної згоди усіх батьків учнів класу на фінансове забезпечення. Поділ класів на групи здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міносвіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128. При поглибленому вивченні іноземної мови клас ділиться на групи з 8–10 учнів у кожній (не більше ніж 3 групи); при

вивченні іноземної, що не є мовою навчання, а вивчається як предмет – клас чисельністю понад 27 учнів ділиться на 2 групи.

На допомогу вчителю польської мови

Цікаві матеріали для вчителів польської мови можна знайти на сайті Спілки вчителів-полоністів України (<https://znpu.org.ua/>)

Зорієнтуватися в особливостях формування оцінювання допоможе курс «Оцінювання без знецінювання»: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course>.

Дуже корисним для вчителів-полоністів є посібник: Особливості вивчення польської мови як другої іноземної у 5 класі: метод. реком. / уклад. С.О.Степанюк, Л.М.Глинюк, А.О.Станько-Присяжнюк. Луцьк: ВІППО, 2022. 140 с. <http://vippo.org.ua/files/gymanitar/-3-1683806434168660.pdf>

Сайт ВІППО <http://vippo.org.ua/index.php?pagename=gymanitar>

Вебсайт МОН України (<https://mon.gov.ua/>)

Вебсайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (<https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>)

На вебсайті ІМЗО в розділі «Електронна бібліотека», крім електронних версій підручників, розміщені художні та науково-популярні видання серії «Шкільна бібліотека» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти (<https://lib.imzo.gov.ua/>).

Вебсайт Дрогобицької філії Інституту модернізації змісту освіти МОН України: znpu.in.ua

Вебсайт Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти <http://vippo.org.ua/index.php?pagename=gymanitar>